

CINEMA I DISCOS

La passada sessió i el film d'En Buñuel

L'interès de la sessió inaugural, que per satisfer la demanda de tots els que no pogueren assistir-hi calgué repetir ahir, es concentrava d'una manera especial en el film d'En Buñuel i En Dalí, *Un chien andalou*.

Per als que coneixem el film era una incògnita l'actitud que el públic, globalment considerat, adoptaria enfront d'un espectacle que ve a commoure, i d'una manera violenta, les seves inveterades habituds i més arrelats prejudicis, i heus ací que aquesta actitud no pogué ésser més satisfactòria perquè si bé uns pocs manifestaren ja llur adhesió, ja llur protesta, la majoria que seguí el film amb el major silenci, s'abstingué de tota manifestació, palesant potser amb això respecte i consideració envers l'obra que proposàvem a llur atenció i quan es respecta una obra, s'és ja a mig camí d'acceptar-la. I és que el film aquest té de moment una virtut innegable fins enfront dels més distrets. Impossibile restar indiferent davant les imatges que us mostra. La vostra irritació inicial fa lloc a pleter a un interès crescut i acabeu al final per descobrir un cert aire de familiaritat, i com una complicitat vostra en allò que us semblava tan distant.

El film d'En Buñuel s'ordena sota el signe de la peculiar incongruència dels processos onírics. Incongruència que no vol pas dir arbitrariedad, puix que les associacions d'idees o més exactament d'imatges s'estableixen obeint a una lògica que gosàrem anomenar de natura essencialment poètica. Si crear una imatge és percebre una analogia entre dues coses, no oblidem que, com diu Revédy, la imatge serà tant més fecunda com més les dues coses analògiques seran extrínseques l'una a l'altra. Tot el film *Un chien andalou* el veiem dominat

per aquesta regla poètica. Comença amb una associació irresistible; un home, la navalla a la mà, secciona un ull, imitant els núvols que, empesos en un moviment horitzontal, seccionen la lluna lluminosa. Però resistim la temptació de pensar en mots, allò que es vol integralment en imatges.

Una molt famosa escola de psicologia vol que el somni sigui la més sincera manifestació de la nostra consciència. En l'estat de vetlla, la moral i la polidesa són com forces inhibidores que reprimeixen les nostres tendències més profundes. Descobrim més enllà de la clara consciència les coses que en el subconscient s'agiten i que el film que ens ocupa sembla vomitar i materialitzar en una sèrie d'imatges, de les quals el menys que se'n pot dir és que tenen una força de suggestió irresistible.

No volem insistir sobre el simbolisme dels motius que ens proposa: la consciència moral reprotant a l'individu la seva conducta i aquest eliminant a trets de revòlver aquella, el passat com obstacle a assolir quelcom que cobegem, els homes enfangats fins el coll, etc., etc.

El film aquest, com tants altres produïts per l'estil que corren ara pel món, vénen a l'uníson a dir-nos que estem podrits, irremissiblement podrits, enfangats fins al capdamunt, però potser l'última imatge de *Le chien andalou* sigui la més exacta. El cap emergeix d'entre el fang, signe de grandesa, i fóra ja el moment de recordar Pascal quan escrivia: «que tingui consciència de la seva misèria, heus ací la grandesa de l'home».

Completava el programa el film documental de consuetud que aquesta volta versava sobre els zoantaris i un film d'allò més pintoresc i divertit d'avantguerra.

J. P.

"EL RETORN A LA LLAR"

Era una tasca ben arriscada la de portar a la pantalla el drama punyent de Leonard Frank, *Karl i Anna*; era, més exactament, alguna cosa d'impossible per qui es proposa en aquesta transposició servir i guardar l'esperit textual del drama. Eric Pommer s'ha restringit doncs prudentment a no utilitzar de l'obra original sinó un esquema lleugerament deformat, i armat amb aquest guió ha bastit un film que, per bé que no completament satisfactori, és sem-

DITA PARLO i LARS HANSON, en una escena — negada al públic barceloní — d'*El retorn a la llar*

pre una obra remarcable, treballada amb una honradesa artística i un talent d'allò més notable.

El drama de Leonard Frank ens ofereix una sèrie de situacions excèntriques, morbooses, que sols la força i l'habilitat del diàleg pot oferir-nos-les amb els caires de la versemblança. Els realitzadors del film han defugit, per exemple, un dels motius capitals del drama: la passió de Karl per la muller del seu amic, abans de conèixer-la, passió que es fixa en una obsessió creada en la ment de Karl de tant sentir els continus i minuciosos renysaments físics i morals que Ricard li dona de la seva dona. En conjunt diríem que els que han realitzat aquest film, han tractat d'aproximar la psicologia de la narració a la sensibilitat comuna de la gent, per bé que infidel a l'esperit original de l'obra; han reeixit no obstant a oferir-nos una història simple i patètica, verídica i humana, en un estil sever i greu.

Algunes d'aquelles modificacions, lluny d'empobrir la idea, l'embelleixen. Citem si no la conclusió. Ens satisfà més la del film que la del drama. El marit abandonant la llar on deixa l'amant en braços de la seva muller. Així conclou el film, a l'inrevés de l'obra, on veiem la parella fugir deixant sol el marit en la cambra. El centre de gravetat de la llar s'ha desplaçat i el marit és aquí l'intrús que sent que una cambra sota un sostre reclama no la solitud d'un home, sinó el diàleg d'una parella.

No volem prosseguir sense deplorar que en la versió espanyola del film ens hagin volgut fer passar Anna per la promesa de Ricard, quan realment n'és la dona, com per altra part tota la resta del film dona a entendre desmentint descaradament aquella pueril mistificació; això fa que el drama perdi als ulls del públic, distret o inadverent, bona part del seu interès. No sabem si l'objecte d'aquesta modificació era salvar la moral de l'obra, però si fos això, no cal dir com el remei és molt pitjor que el mal, puix que ens hauríem d'empassar que els promesos vivien sols i junts en un mateix pis. En fi, no cal insistir més. Però és lamentable aquest poc respecte al pensament original dels autors.

Repetim que el film és excel·lent, portat amb un moviment lent i no desproveït de grandesa, particularment en les escenes primeres, que diuen excel·lentment la lassitud i la melangia dels presoners. Bon fragment també el retorn a la ciutat albirada en el moviment al·lucinant del tren.

Lars Hanson, l'actor que ja coneixem. Un dels millors amb què avui compta el cinema. Els altres, satisfactoris, per bé que superables.

M. MARIBEL

Lucien Dubech diu...

Fins avui, només un home sembla haver tingut la intel·ligència completa del que havia d'ésser el cinema per enriquir la humanitat amb un mitjà d'expressió, d'investigació i de creació originals. És Chaplin. Només ell ha comprès que el cinema seria fecund si inventava dintre el seu domini i si aquesta art muda expressava sense parlar. Chaplin és l'únic actor de cinema que no ha tingut mai necessitat de la paraula per traduir acció o intenció.

Però, de cop, l'art muda rep la paraula. Immens trasbals en perspectiva. Confusió? Sens dubte, i d'ella vindran els mals. Durant un temps impossible de determinar, hom voldrà exigir de cada una d'aquestes dues arts que competeixi amb l'altra. Cap dels dos no hi guanyarà. El teatre, sens dubte, hi podrà molt. Però el cinema encara hi podrà més. Al principi es limitarà a no ésser sinó una escriptoria del teatre. Potser hi guanyarà una prosperitat material provisional. Hi podrà el caràcter, l'originalitat i pròpiament l'ésser. Només serà una còpia barata. Serà a l'art dramàtic el que la fotografia és a la pintura.

Ja ho sabeu...

— que *Res de nou a l'Oest* serà adaptat al cinema per encàrrec de la Universal?

— que Evelyn Brent és super-vedette de la revista de Paul Fejos, *Broadway*?

— que *Premi de Bellesa*, que René Clair havia de realitzar amb Louise Brooks, a l'últim serà A. Genina qui el realitzarà? Ho sentim.

— que la Paramount presentarà sincronitzades les cintes: *La marxa nupcial*, *El patriota*, *El llop de Wall Street*, *El Pell Roja*, *La dona de Moscou*?

UNA OBRA MAGISTRAL

"Ombres blanques"

Si, *Ombres blanques* és una obra magistral, un dels més bells espectacles que ens hagi pogut brindar mai el cinema; per a nosaltres una de les emocions més pregoneres de la nostra existència cineàstica. Un film que uneix al valor del documental l'emoció d'una història d'amor d'una originalitat, tendresa i poesia delicioses. Direm que es tracta d'una impressió original la que aquest film ha promogut en nosaltres? Quelcom s'havia ja fet i bé en aquest terreny. Molts recorden *Moana*; potser no tants *La dansa de l'idol*. Aquests films, com el de Van Dyke, del qual ara ens ocupem,

mora, i ja aquesta finida, sembla dir-nos, girant el cap: *Vegeu el que esdevingué després.*

Ombres blanques és sonora. Potser en l'emoció que el dia de l'estrena aquesta cinta ens produí hi entrava no poc la descoberta del film sonor. Una música agradable tractada d'una manera temàtica acompanya la projecció i contribueix a crear una atmosfera. El que és més important encara, la música dels primitius; llurs cants, ja festius, ja funeraris, han estat registrats i augmenten d'una manera verídica l'int-

Una escena d'*Ombres blanques*

eren missatges a nosaltres, homes b'ancs, que ens venien dels mars del Sud, del Pacífic poblat d'il·les que Stevenson coneixia i adorava.

No ens inquietem a aclarir si aquesta visió russoniana dels primitius, aquest *edén canibal*, responen a una realitat ja històrica, ja contemporània. Lliurem-nos sense vacil·lació al sortilegi d'aquesta visió idíl·lica i natural. Confessem davant d'ella aquesta secreta nostàlgia que a nosaltres, civilitzats, ens oprimeix, aquest anhel de fugir en ales de la imaginació d'aquest món d'una complexitat aclaparadora, d'aquest món d'advocats, llibres, bars, acadèmics de dibuix, etcètera, etc., a la recerca d'una platja on poder oblidar tot jeient, vivint franciscanament, a la recerca d'una existència simple i natural.

Encara que sonor — parlarem d'això tot seguit —, Van Dyke ha bastit el seu film en l'esperit del cinema silenciós. Cinemàticament, Van Dyke ha fet una obra d'una correcció impecable, palesant constantment un art subtil, mestriol i personal. Els naturals dels països l'han servit admirablement. Algunes figures utilitzades en primers termes es revelen d'un fotogràfic excel·lent. Encarat davant d'una natura prodigiosa i luxuriant, Van Dyke ha sabut copsar-la, registrar-la i recrear-la davant dels nostres ulls meravellats amb un talent de primer ordre.

El film aquest és un film de tesi? És l'obra d'un home que estima els primitius i renega de la cultura?

Un missioner, l'evangeli sota el braç, és el primer d'arribar amb ganes de reformar aquestes encondrades; darrera el missioner arriba el soldat, el sabre a la mà; després ja ho sabem: els reglamentadors de la prostitució, els empresaris, els taverners, etc. Això no es refereix directament al film, és una reflexió al marge.

El film s'acaba sobtadament com una dissonància. És l'home que s'ha entretingut llargament en una història que l'ena-

rés de mantes escenes. Xiulets, remors de la natura, parloteig de les aus, sanglots i rialles han estat inscrits en la trama sonora i admira que per tractar-se d'un dels primers intents dintre el gènere, un instant tan segur hagi disposat aquestes insercions

RAQUEL TORRES, en «Ombres blanques»

evitant la puerilitat i creant quasi sempre una emoció digna.

Raquel Torres i Monte Blue, admirables. Caldria encara citar alguns naturals del país, que ho fan tan bé, que no es podria imaginar millor, i per damunt de tots, i sempre recordar i escriure el nom de l'home que ha fet possible un film tan decent, tan honrat i tan bell, el nom de Van Dyke.

JOSEF PALAU

Proximament: KINODEION

DISCOS

La companyia del Gramòfon ve donant molta importància en els seus programes a la música simfònica espanyola; amb les obres de Falla van venir les de Turina i Conrado del Campo, i aquest mes ens dona la versió orquestral de diverses Danses de Granados.

Del conjunt general de l'obra d'aquest autor cal confessar que la música simfònica no era el seu fort. El seu temperament poètic s'avé més amb el piano que amb l'orquestra, i encara que col·locat dintre l'impressionisme, la seva obra recorda molt la dels grans romàntics del segle passat.

El nom de Granados porta de seguida als d'Albéniz i Falla, entre els quals pot col·locar-se, però no resisteix la comparació, no tenint ni la prodigalitat d'idees del seu predecessor ni la formidable tècnica de Falla; amb tot, restarà com dels més fidels seguidors del nacionalisme musical que va cultivar amb un art sempre elegant i poètic.

Resulta difícil, en instrumentar aquesta música, evitar efectes llampants, com esdevé en la *Dansa núm. 2*. Transcripció per transcripció, preferim la de violoncel·l públic, cada mesos enrer a que almenys Casals salvava amb el seu art.

Més reeixides de sonoritat ens semblen les números 1 i 3, *Oriental* i *Jota Aragonesa*; la primera és de les poques coses ben fetes que s'han escrit a base de cadències exòtiques, i la *Jota*, molt ben trobada de ritme, de l'Orquestra del Gramòfon s'encarrega d'accentuar potser amb massa violència.

Amb tot i l'oportunitat de la publicació, hauríem preferit la impressió del conjunt de totes elles al piano. Els enregistraments fets mesos enrer a Rubinstein ens feien esperar un bon resultat.

Doblant la *Dansa núm. 3* hi ha *Triana*, d'Albéniz, l'obra més expressiva de la *Suite Ibèrica*, d'Albéniz, també aquí transportada a l'Orquestra que executa com les obres de Granados, l'Orquestra Simfònica del Gramòfon.

Llevat d'una *Rapsòdia espanyola* de Chabrier, l'altra obra simfònica de les publicades aquest mes, és un magnífic enregistrament del *Preludi del Lohengrin*, executat per l'Orquestra Simfònica de Filadèlfia. En aquest disc s'ajunten una obra excel·lent ben interpretada amb un superb enregistrament, i perquè cal insistir en les dificultats que suposa l'enregistrament del conjunt de corda en les seves notes extremes, esmentem que aquesta vegada el resultat és excel·lent. Les obres de Wagner resulten sempre les més aptes per a convencionals interpretacions. Aquí es pot obtenir, ultra la perfecció instrumental, un moviment precís de conjunt. Els que esperen els acords centrals de l'obra potser quedaran decebuts per la sobrietat de les sonoritats, que no li lleven el seu caràcter solemniàl.

J. G.

Dansa espanyola núm. 1. *Oriental* (Granados). Orquestra Simfònica del Gramòfon. C.ª del Gramòfon, AF 262.

Dansa espanyola núm. 2. *Andaluzia* (Granados). Id. id.

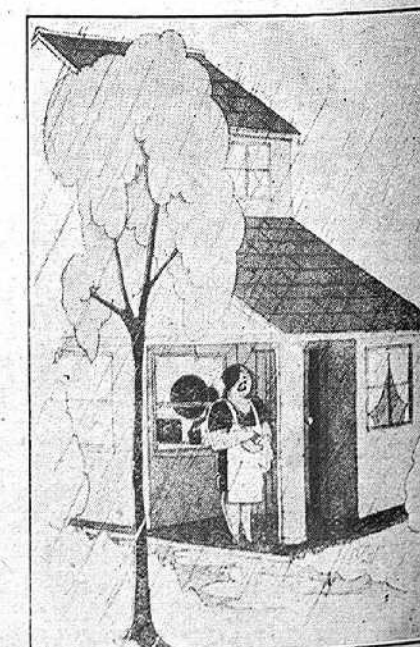
Dansa espanyola núm. 3. *Rondalla Aragonesa* (Granados). Orquestra Simfònica del Gramòfon. C.ª del Gramòfon, AF 263.

Lohengrin. Preludi (Wagner). Orquestra Simfònica de Filadèlfia. C.ª del Gramòfon, AB 461.

El comprador de segona mà. — La meua dona pensa que li estaria millor un cotxe pintat de vermell amb tapissaria verd fosc.

(London Opinion.)

— Corre, Felip, que ara la ràdio dona el temps que farà!

(Goblin.)

Segueix l'èxit de

Viva Madrid
que es mi pueblo

al PRINCIPAL PALACE

Exclusives
Orozco

DISTRIBUIDOR PER A CATALUNYA, ARAGÓ I BALEARS:
Cinematográfica Almira
Rambla Catalunya 46, pral. - BARCELONA

Billie Dove
i **Clive Brook**

(La parella dels resonants triomfs)

aconsegueixen un nou èxit en

SIN ESCUDO NI BLASON

(Seleccions Gran Luxor Verdaguer, fora de programa)

Avui al

Capitol i Lido Cine

DE LES ARTS

La trinitat de Can Parés

En Russinyol, de jove, era un temporal gairebé desfet. Alt, bell i ben plantat. Una gran barba negra i la cabellera romàntica adequada a l'època. Per torna, de casa bona i pintor. El seu avi li deixà, ben ple, l'armari del pa. En aquell temps, tot això barrejat feia una cosa per l'estil del que ara representa un as de la pantalla.

Feu tants prosèlits per la pintura amb la seva figura arravatada, com amb els xistos i els mateixos quadros. L'èxit d'En Russinyol fou un èxit de conjunt.

El millor que li pot succeir a un home és néixer amb la floreta simbòlica. Es tenen resolts, gairebé, tots els objectius.

Un dia es casà. La família de la senyora provà d'iniciar-lo en les dolçors de la vida familiar. Anar a dormir de jorn, llevar-se de matí, menjar el tres àpats reglamentaris, no pas en tenir gana. Resultat fulminant d'aquell intent fou un viatge a París, que va durar anys. El famós viatge amb En Casas i l'Utrillo. En Zuloaga, que ja hi era, s'acoblà a la colla i encomanà la grecomania a En Russinyol, el qual, al seu torn, va encomanar-la a tot Sitges. A París en feren de verdes i de madores. En Russinyol començà a patir del reuma. Si no podia sortir de casa es feia treure, ell i el catre, a pendre el sol al carrer i la feia petar amb els veïns.

Era el fort de la febreja impressionista. En Russinyol i en Casas van encomanar-se-la i la transportaren a Barcelona. Un escàndol. La nostra basseta d'oli que és la pintura, amenaçava temporal. Gràcies a l'habilitat diplomàtica d'En Russinyol i la bohemia d'En Ramon Casas l'impressionisme va fer el seu fet i finalment s'imposà. La nostra pintura saltà del cavallet al carrer. Era el que calia. Això és digne d'agraïment.

També hem d'agrair a En Casas, d'haver estat l'importador del primer auto al país. Era un auto que duia una xemeneia de planxada, de la qual sortia un fum negre, unes volves i unes espurnes de foc. En posar-se a funcionar feia una remor terrible. Feia salts com una llagosta de camp. Ara el té el cos de bombers. És el que va davant de l'expedició amb un carregament de mangues. Per tal de dissimular l'han pintat de nou amb colors llampants.

Tanmateix el cas d'aquests tres artistes és admirable. Començaren junts i continuen plegats. Feren la primera exposició a can Parés, i no se n'han mogut. Les seves exposicions són un esdeveniment. El públic ja hi compta. Envaïx les sales, contempla les obres i admira les figures venerables dels tres — mai tan just com ara — patriarques de les nostres arts.

La cabellera les barbes d'En Russinyol, abans negres, avui blanques. Una mica astorat pels anys, sembla que porti el pes feixuc de l'obra acomplerta. Queda una mica separat, com un espectador més, de la seva obra. En Clarassó, l'home del puro i la xalina romàntica, viu encara els temps enyorats de la ceba. En Casas fa l'efecte d'un bon vivant, incapaç de pintar un quadre ni per remei.

El públic els admira, una mica eternit. Sent vagament que passa pel costat d'utros important de la història del nostre desenvolupament artístic i mentalment es lleva el barret.

Aquest és el sentit de les exposicions comunes d'En Russinyol, d'En Casas i d'En Clarassó a can Parés, les quals se celebren un cop cada any, tal setmana com la que som, enmig de l'espectre dels Tenorios, dels panallets i de les castanyes.

Tot plegat fa bonic

J. P.

RUSSINYOL

CLARASSÓ

CASAS

Vda. de Josep Ribas

MOBLES I DECORACIÓ

CASA FUNDADA L'ANY 1850

Consell de Cent, 327 i 329. Telèfon 14657.-BARCELONA

—El que volem és un xicot llest.
—He guanyat molts premis de paraules creuades en els últims concursos.
—Vull dir que sigui llest a dintre l'oficina.
—Es que ho faig a les hores d'oficina.

(Passing Show.)

L'estruc que s'ha pensat que un pilot de siment moll era de sorra.

(Yale Record.)

NOTICIARI

El nostre company **Màrius Gifreda**, sobtadament indisposat, no ha pogut donar-nos aquesta setmana els acostumats *Comentaris de l'Exposició* ni la recensió de les exposicions d'art en les sales barcelonines.

Una altra botiga amb una façana de marbre d'una distinció i bon gust poc corrent en la nostra ciutat, és la del «Dique Flotante» situada en l'avinguda Porta de l'Angel cantonada a Canuda. Aquest establiment ha editat uns figurins per a vestits de nens dibuixats per Josep Obiols de la manera, gairebé única, com aquest intel·ligent il·lustrador labora.

Felicitem el comerciant i, naturalment, el pintor Obiols.

Christian Zervos, en el darrer número de *Cahiers d'Art*, diu les següents paraules sobre Gaudí, a propòsit del llibre sobre aquest arquitecte publicat per l'editorial Canosa:

«Es infinitament trist de veure tres arquitectes (puix que l'editor també és arquitecte) escriure i editar un llibre consagrat a l'estudi de l'obra d'un excèntric del gust més ridícul. I dir que nosaltres ens guardem amb pudícia de fer ni tan solament al·lusió a les aberracions del nostre estil 1900 que, comparades a les elucubracions de l'autor de la Sagrada Família, són el bon sentit mateix!»

»Gaudí és l'arquitecte que ha deshonrat la ciutat de Barcelona amb les seves nombroses construccions que cobreixen d'oprobri totes els qui li han confiat llur casa.

»En la seva joventut, Gaudí ha aixecat construccions que són uns veritables cocktalls dels estils més heteròclits. Arribat a la madures, es posa a saquejar els edificis d'Extrem-Orient, sense intel·ligència ni comprensió de les lleis més elementals de l'arquitectura. Finalment, per coronar la seva noble carrera, es fica al cap d'alçar a Barcelona un temple les dimensions desmesurades del qual s'expliquen pel modest desig de l'autor d'estatjar-hi el conjunt de la Sagrada Família. Aquest temple en vies de construcció sobrepassa en ridícul tot el que es pugui imaginar.

»Els autors del llibre fan un gran cas de la lògica de les construccions de Gaudí i del seu profund coneixement de les lleis arquitectòniques. Pel que fa a coneixements, Gaudí no ha entès mai què cosa era l'estètica en la construcció i ni tan solament ha sospitat les dades més elementals de l'art arquitectònic. Fer repenjar les seves construccions sobre unes columnes dòriques plantades obliquament, imposar a unes bones tortugues de sostenir unes columnes que semblen pendre's de terra, acumular sense raó, senzillament per gust de mostrar la seva imaginació, les dificultats de construcció, és en la meua opinió ignorar o desdenyar per superbia tot allò que els homes han establert fatigosament però gloriósament.

»El més estupefacte és de veure el clergat espanyol, que fet i fet no pot ignorar la magnífica tradició arquitectural del seu país, confiant la casa de Déu a un excèntric. Però sobretot, què pensar dels tres arquitectes que han exaltat en un gruixut volum unes absurditats que a penes mereixen una modesta menció en una secció de curiositats?»

Això no priva que el mateix Christian Zervos sigui el panegirista de totes les fúmbries que sota la denominació vaga d'avantguardisme, tenen llur expressió més autoritzada a la revista que ell dirigeix.

La Direcció de Belles Arts de Moscou procedeix actualment a la formació d'un cens dels objectes d'art continguts en esglésies, convents i museus russos, a fi de fer una tria entre els que seguiran a Rússia i els que seran subhastats en diferents capitals d'Europa.

Leo Frobenius, el conegut tratadista d'art negre, ha descobert en unes grutes de l'Àfrica del Sud unes pintures murals de grans dimensions que recorden les de l'Egipte antic.

L'apoteosi d'Ingres

De totes maneres, és bon xic reconfortant i cosa que, temps a venir, és probable que contribueixi força que a aquesta nostra desgraciada època d'atabalament i de desorientació, d'empentes i d'irresponsabilitat, li siguin perdonades moltes coses, el poder veure com, malgrat les imprecacions i la cridoria d'aquells que es proclamen els seus genuïns representants, els quals amb una lògica completament cavernària, emba-

INGRES. — Estudi per a «El bany turc»

dalits pels progressos mecànics i embriacs d'actualisme, li atribueixen una gratuïtíssima «superació de totes les fórmules desuïtes i anquilosades de les edats anteriors» i una demanda insistent envers la «vibració de l'actualitat» i coses per l'estil, hom s'interessa encara per l'obra dels vells mestres, i com s'avaloren més i més cada dia llurs produccions, fins aquelles que considerarem més insignificants i més negligibles si consideréssim aquestes coses d'una manera superficial. Veiem com al costat del públic esnob que respon d'una manera bastant satisfactoria a l'admirabilíssimament ben muntada propaganda del marxandatge de l'art modern, hi ha un altre públic que es decanta d'una manera decidida a la estimació i a l'adquisició de tot allò que pot arplegar — mal no siguin sinó les engrunes — de l'obra d'aquells per als quals l'art era abans que tot una fe, a la qual servien amb tota la probitat i tota l'honoradesa de què eren capaços, amb allò que un dia el Pantarca qualificà «la dignitat de la feina ben fet». Potser aquest públic és tan esnob com l'altre; potser les consideracions que el mouen en aquesta devoció són força semblants a les que mouen els convenguts pel bluff de l'actualisme; potser adquireix aquestes obres amb la mateixa cupidesa, però amb la garantia de «pegar sobre segur». Potser sí, però ja és bo i ben significatiu que hi hagi, encara, qui, bo i especulant; bo i no sabent de què va; bo i seguint un corrent o altre, prefereixi tenir a casa seva coses d'aquelles que, si més no, porten en si una bellesa per la contemplació de la qual no es fa necessari cap *bourgeois de crâne*, a d'altres le màxima justificació per la possessió de les quals és la de llur actualitat i que posseeixen unes qualitats inefables i incontrolables, la percepció de les quals li restarà sempre impossible d'aconseguir.

Es cosa força divertida el pensar en les conseqüències que hauran de treure els nostres futurs historiadors davant l'espectacle que els oferirà el panorama del nostre temps. No es creuran sinó, considerant el preu a què arriben en les subhastes d'art — no parlem de Barcelona, naturalment, encara que hom ha arribat, com Martí Alzina principalment, a unes cotizacions força dignes —, que ens trobem en una època en la qual la probitat i allò que en diríem «el gran estil» dominen en el mercat. I el contemplar que ensemes que es produeixen les manifestacions d'allò que es qualifica a si mateix com la més genuïna representació del nostre temps hom demostra aquesta estimació per l'obra dels vells mestres i els

preus a què arriben els seus esbossos, apunts, estudis i notes, és ben segur que els ha de portar a ben tristes conseqüències.

La *Revue de l'Art* qualifica aquest nostre moment de «l'apoteosi d'Ingres» i, vertaderament, a part dels altíssims preus a què hom ha arribat amb obres dels mestres més antics que les han fet gairebé assequibles només que a les fortunes de les institucions nordamericanes que seria d'una enorme banalitat comentar, hem d'assenyalar la importància que té avui aquest triomf del més convençut dels «carrinçons», els més petits apunts del qual han estat adquirits fins a deu vegades més que el preu inicial amb què es presentaven a subhasta.

A la venda de la col·lecció Lapauze, qui fou conservador del Petit Palais i un dels més fervents amants de l'obra d'Ingres s'ha fet ben palesa la devoció que hom sent avui per l'obra d'aquest artista. De les obres ofertes a la venda el Museu del Louvre n'adquirí una tela d'estudi per l'*Apoteosi d'Homer*, pagada 33.000 francs, un retrat (llapis) de les dues germanes Harvey, 52.000 francs; l'aquarella de la *Naixença de les Muses*, 143.000 francs, i el dibuix que reproduïm amb uns estudis pel *Bany Turc*, 51.000 francs. Les adquisicions dels particulars foren fetes a preus també elevadíssims. El retrat de l'escultor Lemoyné que fou pagat 3.000 francs en 1911, arribà en aquesta venda a 37.000 francs; i un estudi de mà pels retrats del comte de Molf fou venut a 5.500. Tota la venda fou feta pel mateix ordre, arribant setanta vuit obres diverses, en la seva més gran part dibuixos, a la quantitat de 3.091.000 francs. L'adjudicació més grossa, però, fou pel retrat de Mme. Madeleine Ingres, una de les produccions més encisadores i feta amb més amor i devoció, fou pagada 715.000 francs sobre demanda de 100.000.

No és que sobre nosaltres tingui massa influència la contemplació de xifres més o menys grosses, però quan amb tota solemnitat hom ens dona com el motiu més convincent per fer-nos reconèixer la legitimitat de l'art apellat «modern» la seva citació universal i el cas que hom n'arriba a fer en determinats medis, creiem que no ha d'anar del tot malament una lleugera reflexió sobre l'estimació que mereix en altres l'obra del gran patró dels pompiers.

JOAN CORTES I VIDAL

Mercadé

S. A.

Joieria

Brillants i Perles

Plateria

Passeig de Gràcia, 46

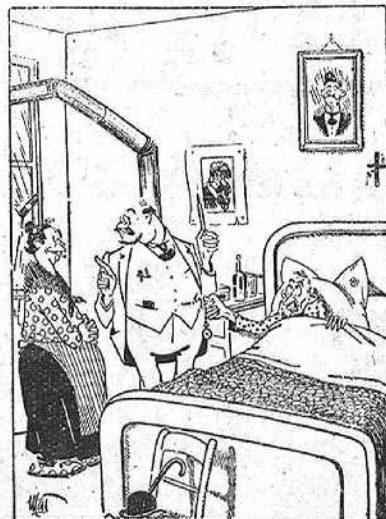
BARCELONA

MOBILIARI D'ART

BUSQUETS

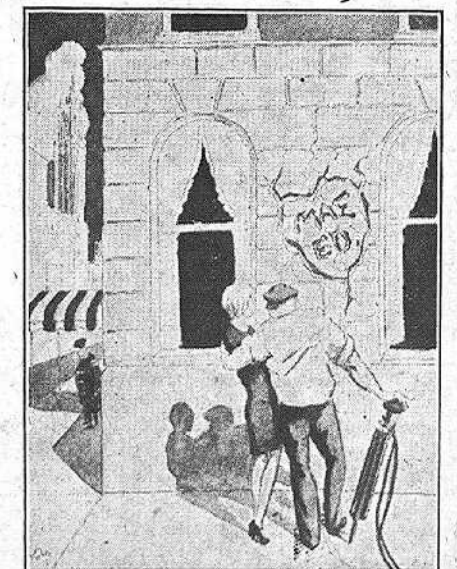
Decorador, mestre ebenista i tapisser. Objectes d'art i de fantasia per a obsequis. Sales d'Exposicions de Belles Arts.

Passeig de Gràcia, 36. Telèfon 16235
BARCELONA

—Així, de la cleptomania ja va millor?
—No, doctor; però ara ja porta objectes que comencen a valer la pena.

(Le Rire.)

L'espatllacarrers enamorat.

(Yale Record.)

La infermera. — Ja està més eixerivut. En tot el matí que no em treu l'ull de sobre.

(London Opinion.)

El professor. — Que m'heu agafat un llibre de la llibreria per llegir?
La minyona. — Que se'n troba a faltar algun?
El professor. — Sí, *Investigacions electrodinàmiques sobre la química de la sen-*

(Passing Show.)

Feu fer els vostres gravats en la

UNIÓ DE FOTOGRAVADORS

CORTS, 481 : Telèfon 33421

Exposició Internacional de Barcelona

Oberta des de les nou del matí fins a la una de la matinada

El públic podrà visitar cada dia els Palaus i Pavellons des de les deu del matí a les set de la tarda.

Torneig a l'antiga usança a l'Estadi

Diumenge, dia 3 de novembre, a dos quarts de quatre de la tarda

GRANDIOS ESPECTACLE

PREU DE LES LOCALITATS

Tribuna principal, grada inferior, amb entrada.	7' ptes.
Tribuna principal, grada superior, amb entrada.	6' »
Tribuna lateral, grada inferior, amb entrada.	5' »
Tribuna lateral, grada superior, amb entrada.	4' »
Seients fixos Nord i Sud, amb entrada.	3' »
Llotges terreny, amb entrades.	30' »
Llotges tribuna superior.	50' »
Entrada general.	2' »

NOTA: En aquests preus no va inclosa l'entrada al recinte de l'Exposició. Les localitats per a aquest espectacle han estat posades a la venda a les taquilles oficials de l'Exposició (carrer del Marquès del Duero, Palau de Comunicacions), i al Centre de Localitats de la Plaça de Catalunya.

Estadi

Divendres, dia primer de novembre, a les dues en punt de la tarda

GRAN MATCH INTERNACIONAL DE HOCKEY,

entre Alemanya i Espanya

A les tres de la tarda

GRANS CARRERES DE MOTOCILETES EN PISTA PLANA, pels asos anglesos i nacionals del DIRT-TRACK.

Palau Nacional

Obert cada dia, des de les deu del matí a les quatre de la tarda.

Entrada al Palau Nacional 1 pesseta

NOTA. — Els diumenges es podrà visitar el Palau Nacional gratuïtament des de les deu fins a les dotze del matí, i de les dotze a les quatre de la tarda l'entrada valdrà 0'50 pessetes. (Impostos a càrrec del públic.)

Poble Espanyol

Obert cada dia des de les nou del matí fins a la una de la matinada. Entrada ordinària, una pesseta.

El públic podrà visitar els diorames i «Quijote» conjuntament per una pesseta. Els impostos a càrrec del públic.

Han estat posats a la venda els carnets de 25 entrades, al preu de 22,50 pessetes. Els impostos a càrrec del públic.

Aquests carnets són vàlids per a tots els dies. Es tallarà una entrada del carnet els dies que valgui una pesseta, i els dies que l'entrada al recinte sigui de dues pessetes es tallaran dues entrades dels esmentats carnets.

Les persones posseïdores de carnets antics d'entrada al recinte de l'Exposició podran fer-ne ús, des d'ara, en la forma següent:

Els dies que l'entrada al recinte de l'Exposició valgui dues pessetes, per cada fulla només podrà entrar una sola persona.

Els dies que l'entrada al recinte sigui d'una pesseta, per cada fulla podran entrar dues persones.

Com a record del Certamen, l'Exposició Internacional de Barcelona disposa d'insígnies que són venudes a tothom qui pugui interessar-li la seva adquisició, al recinte de l'Exposició, Poble Espanyol, Agències de Viatges, Hotels i principals establiments de Barcelona. En aquesta insígnia es reproduïx sobre l'escut de Barcelona el Macer que figura en el cartell anunciador de l'Exposició. No estan autoritzades ni tenen caràcter d'oficials altres insígnies en les quals ha estat reproduït el Macer sense autorització del Comitè de l'Exposició.

NOTES. — El públic no podrà entrar al recinte amb cistells, farcells ni paquets voluminosos.

No serà permès de menjar en els bancs, jardins, places, escales, etc.

La consigna per als farcells petits queda establerta a les portes de la Plaça d'Espanya, fora del recinte.

Ha estat posat a la venda al públic el carnet per a tota la temporada, al preu de 70 pessetes.

Cada dia, llevat dels divendres a partir de les nou de la nit, l'entrada al recinte de l'Exposició serà d'UNA pesseta.

El senyor a l'antiga usança es dirigeix a un públic femení. (Judge.)

AIGUA DE ROCALLAURA

La deu més rica del món

Si vostè pateix d'Albuminúria, Litiasis úrica (mal de pedra), Bronquitis parenquimatosa, Nefritis crònica, es curarà radicalment amb

AIGUA DE ROCALLAURA

S'expèn amb ampolles de litre i de mig litre i en garrafons de vuit litres

Distribuidors generals

FORTUNY, S. A.

CARRER HOSPITAL, 32, Y SALMERÓN, 133

AFISA

Laietana, 18, pral., B

Director

Carles Ossorio

Autoritzacions per a noves indústries

Noves instal·lacions canvis i trasllats

Certificats de productor nacional

Expedients de protecció de l'Estat

Representant especial a MADRID

Contribució industrial territorial, utilitats

Pastilles ASPAIME

Curen radicalment la TOS perquè combaten les seves causes

• Catarros, ronquera, angines, laringitis, bronquitis, tuberculosi pulmonar, asma, i totes les afeccions, en general, de la gola, bronquis, i pulmons. — Les Pastilles ASPAIME són les receptes dels metges. — Les Pastilles ASPAIME són les preterides pels pacients. — Les Pastilles ASPAIME es venen a UNA pesseta la capsa en les principals farmàcies i drogueries.

Especialitat Farmacèutica del Laboratori SOKATARG Carrer del Ter, 10. Telèfon 50791. BARCELONA

Demaneu

BABY-LAX

El millor

Laxant-Purgant

Societat Espanyola de Carbur Metàl·lics

Correus: Apartat 190
Telef.: "CARBUROS"

Mallorca, 234
BARCELONA

Telèfon 73013

CARBUR DE CALCI, Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corubion (Corunya) :: OXIGEN 99 % DE PURESIA, Fàbriques a Barcelona i València :: ACETILEN DISOLT, Fàbriques a Barcelona, Madrid i València :: FERRO MAGNESI i FERRO-SILICI :: SOCARRIMAT i SECAT de fils i pessos seda, cotó i altres teixits :: CALEFACCIÓ INDUSTRIAL de laboratoris i domèstica :: GENERADORS, BUFADORS. MANOMETRES, materials d'aportació per la SOLDADURA AUTOGENA

Pressupostos, estudis, consultes i assaigs, gratis

Subscriuiu-vos a MIRADOR

SETMANARI CATALA

Pelai, 62. - BARCELONA

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

En _____
que viu a _____
carrer _____ n.º _____ se subscriu a **MIRADOR**
pel preu fixat de 2'50 ptes. trimestre.

_____ de _____ de 19____

Signatura

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA

Diumenge, 3 de novembre, a dos quarts de quatre de la tarda

Torneig a l'antiga usança a l'Estadi

GRANDIOS ESPECTACLE

Reproducció fidelíssima de les cèlebres Justes d'Honor, amb les seves dames d'honor, cavallers, disposats en quadrilles; jutges, padrins de cavallers mantenedors, cavallers i mantenedors, padrins dels aventurers, cavallers aventurers, escuders dels cavallers mantenedors, gentilshomes dels mantenedors, escuders i patges dels aventurers i reis d'armes. Prendran part a la festa els Regiments de Cavalleria de Santiago, Numancia i Montesa, el Regiment d'Artilleria de Muntanya i el Quart Lleuger d'Artilleria. Prestaran així mateix llur concurs els Regiments d'Infanteria de Jaén, Badajoz, Vergara i Alcàntara i el Batalló de Caçadors.

En el Torneig, el descabdellament del qual produirà la intensa emoció dels més apassionants sports, hi prendran part 150 cavallers i 125 escuders.

L'imposant seguici farà la seva entrada a la lliça de l'Estadi al so de pífres, clarins i tambors. Serà la festa cim de totes les celebrades al recinte del Certamen.

Els senyors que exerciran en el Torneig els càrrecs de jutges, padrins de cavallers mantenedors, cavallers mantenedors, padrins d'aventurers, cavallers aventurers, escuders, gentilshomes, patges i reis d'armes, prenen part en la festa desinteressadament, en mostra de consideració i homenatge a la ciutat de Barcelona i a la seva Exposició.